

Obsah:

Úvodník	2. str. obálky
<i>Luboš Kratochvíl</i>	
Zjevení – S Bohem u krbu	2
<i>Stěpán Brodský</i>	
Předsudky? – Pracuji, pomáhám...	
Všechno má své místo a svůj čas	3
<i>Filip Keller</i>	
Co k tomu Bible?	3
<i>Michal Kitta</i>	
Anketa	4–5
Úděsné, banální	6
<i>Míla Lapáček</i>	
Okénko: Veřejný zájem	6
<i>Jan Skála</i>	
Povolání – Je třeba nadšení...	8
<i>Rozhovor s dobrovolnými pracovníky</i>	
Vztahy – Nevěřím, že to může fungovat	9
<i>Marie Rybářová</i>	
Dělníci víry – Možnost poznat les...	10
<i>Jan Skála</i>	
Co bylo/Co bude	12–13
EkoKaňon – Domácí miláči	12
<i>Vojtěch Veselý</i>	
Z cest – Indie	14
<i>Martin Turek</i>	
Hudba – Po stopách Yettiho	16
<i>Miriám Junová</i>	
Sjezd mládeže:	
Ouha touha – Tomáš Groll	17
Anketa – Ema Medková	17
Sjezdový zápisník – Jan Skála	20
Hudební dílna – Marie Čašková	20
Film – Horem pádem	22
<i>Marie Medková</i>	
Ručně štručně – Vánoce, vánoce	22
<i>Zdeněk Šorm</i>	
Nápadník – Bible v obrazech	23
<i>Zdeněk Šorm</i>	
Slovníček – Katecheze	23
<i>Marie Medková</i>	
Pisnička: Mládež a starci	3. str. obálky
<i>M. Watson, čes. text Jan Skála</i>	
Foto: str.1 – Marie Medková, str. 8 + obálka – Michal Viček; str. 11 – Martin Potměšil; str.14,15 + obálka – Martin Turek; str.17-21 + obálka – Jonáš Hájek a Tomáš Vokatý; str. 22 – Zdeněk Šorm	

Úvodník Od vás nic nechceme, vám klidně vynadáme

Luboš Kratochvíl

Český prezident udělal na první pohled odvážný krok. Napsal svému běloruskému protějšku diplomatický, leč poměrně ostře formulovaný dopis. V něm mu vytýká, jak ve svůj prospěch zorganizoval referendum o volebním zákoně a v podstatě si tak zajistil doživotní možnost zůstat prezidentem. Alexandr Lukašenko je teď o to silněji vnímán jako poslední evropský diktátor.

Václav Klaus udělal dobře, že zdvihl ukazovák a ukázal do Minsku. Kdyby byla vůle toto výmluvné gesto proměnit v mezinárodní tlak vedoucí k Lukašenkovu pádu, určitě stálo za to. Proč ale Klaus takový pěkně nabroušený dopis neposlal už dávno třeba také do Pekingů? Ostatně - sám tam dokonce letos byl.

Čína se přitom mnoho „západních“ prezidentů vyhýbá. Nejlidnatější země totiž podobně jako Bělorusko a mnoho dalších států porušuje lidská práva ve velkém. Tamní komunistický režim si zaslouží stejnou kritiku jako ten autoritářský v Bělorusku. A přesto si to málokdo riskne. Soudruzi začali vtipně kombinovat komunismus s tržním hospodářstvím, čímž si zajistili neuvěřitelné alibi. Čína se stala obrovským trhem, značně hladovým. Kdo dřív přijde, ten dřív prodá. Že by si ekonom Klaus spočítal, že v zájmu českých podnikatelů bude lepší se do čínských problémů nemíchat? Zdá se. V ekonomicky zdevastovaném Bělorusku si toho našinec ani cizinec mnoho nevezme, tak proč si jednou ostře neseříznout diplomatické pero, když jsou podivného referenda plné noviny.

Nakonec to ale asi bude stejně jedno. Po svobodě toužící Bělorusové, Číňané i desítky dalších národů se budou muset spolehnout na to, že nahoře melou pomalu ale jistě. Když jim nepomůžou pomazané hlavy, pomáhají jim Pán Bůh.

Velká bota

Jejich rodiče jedou do trávy.
Můj táta by chtěl být vlkodlakem.
Moje máma fouká na obchody.
Jejich kluk má na nose kly
a chlupy.
Jejich holka s Diem půjdou
na rande.
Jejich dítě se balí
do Čokoládového zámku.
Jejich pes, jejich kočka a jejich
myši chytají lidi.

Michal Pospíšil

Báseň psaná mladým mužem,
který nikdy nemluvil a mluvit nebude.

Ten, který seděl na trůnu, řekl: „Hle, všechno tvořím nové.“ A řekl: „Napiš: Tato slova jsou věrná a pravá.“ A dodal: „Již se vyplnila. Já jsem Alfa i Omega, počátek i konec. Tomu, kdo žízní, dám napít zadarmo z pramene vody živé. Kdo zvládně, dostane toto vše; já budu Bohem a on mi bude synem. Zjevení 21,5 - 7

Zjevení S Bohem u krbu

Štěpán Brodský

Jednou jsem seděl v křesle u krbu, oheň praskala a jeho zář vytvářela kolem krbu obrazce ze světla a stínů tak, jak to žádný malíř nesvede. A já listoval knihami Starého zákona. Listuji Bibli a připomínám si některé části toho příběhu. Jak Abram dostává nové jméno, jak dostává syna. Jeho syn bojuje o místo k žití s usedlíky v zemi, do které přišel. I syn jeho syna, Jákob, putuje krajem. I jeho syn... Dny a roky letí jako vítr, generace střídá generaci, jen ten sen o zaslíbené zemi zůstává. A když se už, už zdá, že se začíná naplňovat za řekou Jordánem v krajině kolem města Jeruzaléma, je izraelský lid odveden do zajetí. Pořád dokola; a tak listuji Bibli dál a hledám místo, kde se konečně zaslíbení o darované zemi vyplní. Kdy už bude moci potulný Aramejec říci: Hospodine, ty jsi nás přivedl na toto místo a dal nám tuto zemi, zemi oplývající mlékem a medem. V této zemi se mi s tebou radostně žije. Ale ať procházím knihou knih sebepečlivěji, takové místo nenacházím.

Kde je ta země Bohem zaslíbená? Ptám se sám sebe a najednou si uvědomuji, že už nepřemýšlím nad příběhem Starého zákona, ale nad příběhem života vlastního. A najednou si uvědomuji, jakou posilu mi dává právě ten starý Izraelec, který nejednou klesl znaven do prachu cest a možná si říkal, že už se na to vybodne, tahle cesta nikam nevede. Ale nakonec se vždycky zdvihl, nebo byl zdvižen, občerstven a šlapal dál, po cestě, co noha nohu mine, k zaslíbení, k cíli. A i když mi svědectví Bible nic neříká o tom, jak do cíle dorazil, zmiňuje se několikrát, jaké to bude, až tam dorazí. A tu představu o cíli má jako motor, posilu, vyznání. Na zaslíbení svého Boha odpovídá vyznáním.

Kráčí-li Boží království člověku vstříc, pak si mohou být jist, že v jeho čele kráčí Bůh sám. Není vytěsněn mezi dva konce, na začátek a nakonec, ale oba je spojuje. Prochází mezi nimi jako mezi půlkami obětího zvířete, vzhlíží na všechno, co je mezi. Tedy i na mne. Pevně stojí na počátku i na konci a stejně tak pevně provází i čas mezi. Tomu, kdo žízní, dává napít z pramene živé vody, na živu udržuje, stezkou spravedlnosti člověka vede. I přede mnou, jako před starým Izraelcem, se každou chvíli naplňuje Boží zaslíbení: je mi Bohem a já mu synem. Vždyť s mým Bohem se scházím ve svém životě jako kolem rodného krbu, společně se radujeme ze všeho dobrého, společně se těšíme z tepla a krásy ohně krbu.

Předsudky? Všechno má své místo a svůj čas

Filip Keller, farář pro mládež, ČCE

Pracuji, pomáhám, na peníze nekoukám...

Jsou lidé, kteří dělají spoustu věcí nezištně, tj. nic za to nechtějí. Jsou lidé, kteří se mohou roztrhnout, pro druhé. Někdy se posléze rozpoltí; zhroutí, chcete-li. Jsou jiní, kteří se nepřetrhnou. Jsou další, kteří se bez okolků ptají, co za to. Ještě jiní by se rádi zeptali, ale je jim to hloupé. Většinou proto, že je přemůže předsudek, že přece „tohle“ bych měl dělat ve prospěch druhých a bez nároku na náhradu.

Všechno má své místo a svůj čas. A tak to vidím i s prací a pomocí. Nazvěme si činnost za úplatu *prací*, činnost bez úplaty *pomocí*, a penězmi *odměnu* a obecně to, co potřebuji k zachování života.

Je moc potřeba, abychom si pomáhali. Spousta dobrých věcí stojí na dobrovolné pomoci, na „nezaplacených“ hodinách. V sociální oblasti, v církvi, mezi přáteli, v rodině. Kdo neumí pomáhat, je sám, bez ohledu na to, kolik má peněz. Je stejně tak potřeba, abychom pracovali. Bez práce nejsou koláče nebo bibličky: Kdo nechce pracovat, ať nejí. A nemusí jít jen o jídlo moje, ale také o jídlo těch, které mám žít: děti, rodiče. A nejde jen o jídlo, ale také o ostatní věci k životu potřebné či služebné (tj. ty, bez kterých to jde, ale s nimiž je to snazší).

Těžko můžeme stanovit obecné pravidlo, abychom věděli, co si nechat zaplatit a kdy na peníze nehledět. Všechno má své místo a svůj čas. A také svou míru. Jsou doby, kdy mohu hodně pomáhat, protože mám o životy postaráno: rodiče, dobrou práci, úspory. A mohu tak pomáhat i tam, kde jsou za totéž jiní placeni. Mám svou profesi, která mne živí, a tak mohu své umění jinde uplatnit zadarmo. Tak to chodí v neziskovkách, v církvi i jinde. Jsou jiné doby, kdy musím hodně pracovat: osamostatňuji se, mám rodinu, zajišťuji si bydlení. A nechávám si platit i za to, co jiní dělají zadarmo. Je dobré a potřebné, abych si i tehdy uměl udělat čas na pomoc. Získávám tak svobodu a nadhled. Mohu a je dobré, když se umím rozdávat. Ale jen pokud, pokud mám z čeho. Nejméně šťastné je, když pomáhám s pocitem, že bych za pomoc měl dostat zaplacené. Svobodu pak ztrácím, trápím sebe i druhé.

Nekoukat na peníze mohu tehdy, když nějaké mám. Peníze nejsou od zlého. Jsou odměnou za dobře vykonanou práci. A mám je užívat rozumně pro potřebu svou i druhých. A mám zůstat od peněz svobodný, abych ve svobodě dokázal pomáhat. Ne proto, že by se „to“ mělo (onen předsudek), ale proto, že chci.

Předsudky? Co k tomu Bible?

Pracuji, pomáhám...

Michal Kitta

Podle nadpisu to vypadá, jako by církev zneužívala dobráky, kteří se rozhodnou pracovat v pomáhajících profesích. Ještě jim za námahu „od nevidím do nevidím“ pořádně nezaplátí. Možná se najde pár tisíc lidí, které druzí zneužívají. Je to problém, hořkost. Ale mnohem větší problém je, že se desítky tisíc jiných jen vezou. Tedy ne aby pár dostalo zaplacené, ale aby mnohem víc odvedlo skutečně kvalitní práci vycházející z Božího povolání.

„Z života své matky jsem vyšel nahý, nahý se tam vrátím,“ říká Jób, aby osvětlil, jak je to s lidskými nároky. „Nemohu se chlubit tím, že kážu evangelium; nemohu jinak, běda mně, kdybych nekázal.“ – to zas říká Pavel – nelze uniknout povolání k následování. Jestliže křesťan prožil, že mu Bůh nějak pomohl, nemůže sám nepomáhat. Otázka peněz je podružná. „Kdybych to činil ze své vůle, mám nárok na odměnu; jestliže jsem byl povolán, plním svěřený úkol. Zač tedy mohu čekat odměnu?“ (1 Kor 9,17-18) Pokud pomáhá pracuje pro Pána, čeká odměnu od něho.

Co k tomu ještě Bible? Především je v ní těžké najít model pro to, co máme – že existují „křesťané“ za peníze. Není čas přehodit výhybku zpátky k „Zadarmo jste dostali, zadarmo dejte!“ (Mt 10,8)?

Pracuji, pomáhám,

Považujete některá povolání pro věřícího člověka za vhodnější?

Emanuel Chmelík
z Chmelnice
katastrofista a deformátor

„Bud' se vogóluješ s boható kó, jenže to je konec svobodného života. Nebo budeš muset, milé zlaté, začít makat. A pak už je putna, kde bócháš, páč je to vlastně taky konec svobodného života. Vybírá dobře, ale nemáš na vybranó.“

(Toto Chmelíkovo hluboké moudro odráží jeho vlastní nevyřešené dilema: nikdy se neoženil a nikdy tak nezačal pořádně pracovat.)

Vladimír Hauser
herec Divadla Husa
na provázku, 49 let

Spíš některá za méně vhodná.

Eva Henychová
zpěvačka, kytaristka,
29 let

Ani ne, snad jen prostituce a jim příbuzné obory nejsou příliš typické:o) (nebo vhodné).

Radůza
zpěvačka, skladatelka,
textařka, 30 let

Jakékoliv povolání, které nepoškozuje jinou bytost a je vykonáváno s láskou je vhodné.

Eva Tkadlečková
pracuje na oddělení
mládeže ČCE, 25 let

Třeba farář by měl věřit v Pána Boha. Jinak se bojím spojení: práce v sociální oblasti = věřící člověk. – „Nevěřící lidé“ mohou být ve zdravotních, sociálních, pedagogických a jiných profesích stejně dobří, stejně obdarováni.

Barbora Veselá
výtvarnice, 47 let

Ne. Křesťan ať si dělá takové povolání, které umí a činí ho spokojeným. Někomu se daří neúnavně sloužit potřebným, jiný zase radostně vydělává peníze. A protože je křesťanem, může je přesouvat tam, kde chybí těm sloužícím.

Joel Ruml
synodní senior ČCE
51 let

Tradičně řečeno - věřící ustojí leccos. Znáám lidi, kteří museli dělat, co nechtěli; ba i to, co je asi nikdy nenapadlo; a časem nelitovali takové zkušenosti. Ve volbě povolání záleží mnoho na konkrétním člověku. Budu-li mu smět radit, pak pochopitelně doporučím takové povolání, které je pro něho nejvhodnější. Najde-li v něm další bohatství života, to už není pouze věc onoho povolání.

na peníze nekoukám...

Považujete některá povolání pro věřícího člověka za vhodnější?

Bohdan Pivoňka
evangelický farář,
hlavní kaplan Věžeňské
služby ČR, 63 let

Nikoliv. Spíš obráceně řečeno: nepovažuji některá povolání za méně vhodná pro křesťana, navzdory tradici; myslím si, že by se to ku př. v policii a vězeňství mělo věřícími lidmi jen hemžit, což by evidentně zlepšilo morální stav těchto institucí.

Jonáš Hájek
student teologie
20 let

Například považuji za vhodnější, aby třeba farář byl věřící. Ale stejně pořád nevím, jak to chcete posuzovat?

Jan Hanák
kněz, novinář, kaplan
společensství Víra
a Světlo v ČR, 30 let

Je vhodné dělat tu profesi, ke které jsem kompetentní. Pak jí dělám dobře a je to dobré i pro ostatní. I když jistě existuje množství okolností, které ten výběr ovlivňují. Např. je určitě legitimní rozhodovat se i podle výše platu, pokud za mnou stojí rodina, kterou mám povinnost zajistit.

A co vy na to:

- Myslíme si, že věřící člověk může vykonávat v podstatě jakékoli povolání - „vhodnost“ určité práce záleží spíš na osobních povahových vlastnostech a schopnostech jedince.

45 let, překladatelka + 41 let, žena v domácnosti

- Považuji za vhodnou pro křesťana každou práci, kterou je třeba udělat. Od profesora po popeláře. Včetně politika nebo policajta. Druhá otázka je, jak tu práci onen konkrétní křesťan dělá...

farář, 32 let

- Mezi křesťany existuje mýtus, že nejvhodnější zaměstnání pro křesťana je farář, pracovník v sociálních službách, lékař, možná učitel a pokud možno mají pracovat za nízkou mzdu. Každému z nás bylo dáno určité obdarování a to máme využívat i ve svém zaměstnání, proto si máme volit to, co je pro nás vhodné, co budeme dělat s plným nasazením a radost z toho budeme mít nejen my, ale i ti, kteří jsou kolem nás.

- Spis některá za nevhodnější. studentka, 22 let

- Nepovažuji. Domnívám se, že věřící křesťan v kterékoliv profesi na kterémkoliv místě je společností přínosem. Vlastně je přínosem i církvi - svým myšlením a názory, které nejsou ovlivněny studiem teologie, obohacuje církev o nové nebo spíše jiné názory na věci týkající se církve, života a víry.

student, 21let

- Věřící člověk by se měl vyhnout kompromisům ve svém přesvědčení a víře. S omluvou, že to přeci tak dělají všichni, jinak bych se neuzivil, u Božho soudu rozhodně neuspějeme.

- Podle mě jsou vhodnější ty způsoby obživy, při kterých se dělá něco užitečného nebo krásného, kromě dobývání peněz. Ale to platí i pro nevěřící.

25 let, studentka chemie

- Pro věřícího člověka je možná přitažlivé volit povolání, v němž může uplatnit svou touhu sloužit bližním, nést břemena druhých. Na druhé straně jsme jako křesťané povolání zvěstovat evangelium, být odrazem Ježíšova světla na zemi. Tak se uplatníme kdekoli si nás Pán Bůh přeje mít. Existuje jedno krásné francouzské přísloví: Musíte umět vykvést tam, kam vás Bůh zasadil.

synodní kurátorka

Veřejný zájem

Jan Skála

Když chtějí politici něco prosadit, ohánějí se veřejným zájmem. Ve veřejném zájmu se získává půda pro „strategické stavby“, např. silnice či průmyslové zóny. Poslední dobou se roztrhl pytel s akvaparky. Na Šumavě se plánují nové sjezdovky.

Veřejný zájem se obvykle chápe jako souhrn soukromých zájmů, nejlépe všech či alespoň většiny. Často ale jde o zájem malé, leč mocné hrstky. Jaký je veřejný zájem na přesunu brněnského nádraží?

Někteří autoři ovšem považují opravdový veřejný zájem za něco jiného. Je nad jednotlivými soukromými zájmy. Vychází z „přirozeného zákona“ a měl by být vskutku v zájmu všech. Jde o zachování lidstva, důstojnosti a svobody lidí a taky (nejen) jejich životního prostředí.

Jiná věc je národní, či přesněji státní zájem, což je otázka smyslu státu a opatření k jeho fungování a zachování. Za „národní veřejný zájem“ pokládám zachování a rozvíjení kultury, jazyka a tradic.

S prosazováním skutečného veřejného zájmu je potíž. Nátlakové skupiny jdou občas proti zájmům občanů. Ti se jich bojí, protože takové prosazování se třeba neslučuje s demokratickými metodami. Veřejný zájem v konkrétní situaci se taky někdy těžko určuje. Známe dilemata ochrany přírody. Naše krajina je kulturní a musíme najít rovnováhu mezi lidským společenstvím a přírodou, ale sjezdovku na Boubíně nemůžu považovat za veřejný zájem.

Úděsné, banální

Pracuji, pomáhám, na peníze nekoukám...

Míla Lapáček

„Haló, prosím vás, to je záchraná služba? U telefonu Kříž. Potřebuju naléhavě sanitku. Asi od třicetihodiny tam syn záchvaty kašle, dusí se, nemůže popadnout dech a stále to nepřestává. Kde bydlím? Tam teď nejsem. Stojím s autem na násvi ve Lhotě, u obecního úřadu; volám z automatu. Chtěl jsem hoča dovézt, ale auto mi selhalo. Prosím vás, pospěšte si, mám o kluka hrozný strach!“

V šeredném tichu noční nemocniční chodby čeká otec, až z oddělení vyjde lékař. Bezradně a bezmocně přechází z místa na místo. Svírá ho úzkost, narůstá hněv. Proč ho ten starej krám musel zradit zrovna dnes. Co chybělo a mohla se stát tragédie; raději nedomýšlet. Auto je ale už v zoufalým stavu; není divu, že kleklo. Kolikrát už chtěl pořádit novější, miň zhutovaný. Jenže kde má na to vzít. Manželka na mateřský; půjčka na ložnici (aby po deseti letech už nemuseli spát na zemi na molitanech); sám vydělá měsíčně sotva osm tisíc čistýho; k tomu nájem. Jak by se zmožli na nějaký auto. Dělá mizerně placenou práci. V domově důchodců, u ležících pacientů. Všichni mu obdivně klepou na rameno, jaká je to potřebná služba; a on jí dělá rád – je užitečný, pomáhá bezmocným. Ale za almužnu. Vždycky nějak doma vyšli; dokázali se uskrovnit. Ovšem je fakt, že co nedostali nebo nepořídili na úvěr, to neměli. Nějaký vedlejšák by kvůli přivýdělků bral; jenže co pak by měl na to čas. Týden co týden za ním přijde někdo ze sboru: prosímtě, potřeboval bych to a to...; v kostele po bohoslužbách se na něj duchovní s důvěrou obrací: přijdeš nám pomoci, vid', alespoň v úterý a ve čtvrtek, děkují... Navštěvuje staré a nemocné farníky (vždyť kdo jiný by to měl dělat, než on, s takovou erudicí...)

A pak: veze v noci syna v ohrožení života do nemocnice a napůl cesty mu chcípne auto. Což není úděsné, ale banální. Je to banální: kdyby vydělal víc, kdyby si něco přivydělal, mohl mít méně nespolehlivé auto, nestalo by se mu to, co dnes v noci, neohrozil by život svého syna, nemusel by se teď cítit jako kretén...

Z oddělení vyšel lékař: „Pane Kříži, je to akutní laryngitida. Hoča se nám podařilo stabilizovat, už je mu lépe. Jeho stav byl vážný, to nemá cenu zastírat, ale dostane se z toho. Přijďte dnes dopoledne, teď tady opravdu nejste nic platný. Také si potřebujete odpočinout. Máte se jak dostat domů?“

Je třeba odhodlání a nadšení

Rozhovor s dobrovolnými pracovníky

ptala se Eva Tkadlečková

Nejprve definice dobrovolníka – je to člověk, který bez nároku na finanční odměnu poskytuje svůj čas, svoji energii, vědomosti a dovednosti ve prospěch lidí či společnosti. Dobrovolníci se většinou rekrutují z řad studentů, důchodců nebo maminek na mateřské dovolené. Většinou jde o práci v sociálních službách, kultuře, ale také ve stavebnictví a administrativě. Dobrovolník koná z dobré vůle a rád.

K dobrovolnictví je třeba odhodlání a nadšení, bez těchto dvou důležitostí to nejde. Pak také k práci dobrovolníka musíte být povolán. Vnímám to v biblickém významu – zaslechnu volaný hlas, který mne zve, a já se nebráním volání slyšet. Většina pomahačů, se kterými přicházím do styku, právě toto může potvrdit.

Církev

Práce a pomoc zdarma, ta je v církevním prostředí běžná a dá se říct, že normální. Jen málo našich sborů zaměstnává sborovou sestru, kostelníka, učitele nedělní školy nebo varhaníka. Myšleno tak, že je tato osoba vůči sboru v zaměstnanec-kém poměru a za svou práci pobírá plat či mzdu. Většinou by se běžný sborový provoz bez dobrovolné práce neobešel. Odměnou nám pak je úsměv na rtech, zdařená práce – jen je důležité nebrat práci zdarma automaticky.

K nám do sboru dochází dva vozičkáři, při rozhovoru s jedním z nich jsem zjistil, jaké má problémy dopravit se k lékaři, na nákup nebo jen tak na výlet. Já jsem

v důchodu, a tak jsme si ještě s jedním bratrem ze sboru řekli, že právě pro vozičkáře v našem městě zajistíme dopravu. Funguje to jednoduše – vozičkáři nebo i osoby hůře pohyblivé o nás vědí (přes sbor), a tak když potřebují, tak si zavolají a my je autem svezeme, kam je potřeba. Časem se k nám přidali i další lidé, kteří k těmto lidem docházejí na návštěvu, dělají jim společnost. Je to vlastně taková nadstavba křesťanské služby. (Jan, Švýcarsko)

Postavil jsem dům

Po vysoké škole jsem se rozhlížel po práci, kde bych si „odpočinul“ od počítačů, než se tím začnu živit. Na internetu jsem našel i stránky organizace ADRA. Nabízeli práci v provozu a administrativě tady v ČR, já jsem si ale vybral dobrovolnickou práci – výstavba školy v Rumunsku. Nikdy v životě jsem nic podobného nedělal, zlákala mne možnost být někde na vlastní pěst, být užitečný a ještě se něco přiučit. Byli jsme čtyři kluci a jedna holka – pod vedením místního „adráka“ jsme dva měsíce budovali školu a její okolí a několik domů ve vesnici, kterou zničilo zemětřesení. Žili jsme uprostřed lidí z vesnice a učili se od nich mnoho. Neodvezl jsme si žádné peníze, ale zato mám mnoho zkušeností a přátele. (Petr, Praha)

Opakuji to každou návštěvu

Studuji speciální pedagogiku v Praze, do školy potřebuji splnit určitý počet

hodin praxe a je třeba, aby praxe byla různorodá, na vícero místech. Přes inzerát na školní nástěnce jsem se dostala k organizaci, která zajišťuje osobní asistenci u lidí s Alzheimerovou chorobou. Po několika hodinách zaškolení a nutných pokynů jsem dostala několik „klientů“ a s nimi nebo s jejich rodinou si pak domluvila časy návštěv. Mým úkolem je si s lidmi povídat, číst jim knihy, naslouchat jejich příběhům, vzpomínkám. Je ale také zapotřebí vyučovat je, tj. procvičovat jejich mozek. Učím se s nimi říkadla a krátké básničky, zkouším, zda vědí, jaký je den a rok, zda vědí, kde bydlí – zkrátka jako s dítětem v předškolním věku. Na návštěvě u jedné paní musím zopakovat třeba i třikrát za návštěvu, kdo jsem a co tu dělám. Původní záměr (splnit kolonku v praxích) se mi už dávno vytratil, docházím k lidem, se kterými je milé mluvit a být s nimi. Návštěvy jsou o klidu a vyrovnaní, těším se na ně. Je to náročné, ale kupodivu si zde odpočinu. Tuto práci děláme hlavně my studentky, dostáváme i malou finanční odměnu. Tato práce by stejně nešla finančně plně odhodnotit. (Hanka, Šakvice)

Hlavně si hlíděj odpočinek

Na dny, které jsem prožila v komunitním domě Archa v Polsku uprostřed lidí s mentálním postižením ještě dnes vzpomínám se sentimentem. Odjela jsem tam asi po třičtvrté roce fungování ve společenství rodin s dětmi s postižením, kde jsem byla společníkem u dětí, trávila s nimi cca třikrát dvě hodiny týdně. Chodili jsme na procházky, malovali, hráli si. Potřebovala jsem si odpočinout jak od této náročné práce, tak od zaměstnání, vlastně se tak trochu najít. V komunitě Archa jsem žila jako další obyvatel s nezměnnými povinnostmi a právy, jen jsem neměla diagnózu. Bylo na nás všech podělit se o úklid domu, praní,

žehlení, přípravu jídla, nakupování, stejně tak i o odpolední zábavnou činnost. Každý den jsme jezdili pracovat do dílny. Vzpomínám na to, že jsem se do všeho pouštěla s obrovskou vervou a vždy mi bylo připomínáno, že na tu práci mám určený čas, pokud to stihnu dřív, tak mám být sama se sebou a odpočívat; a tento čas si hlídat. Byla to cenná rada. Vrátila jsme se s pocitem užitečnosti a platnosti, získala jsme nové zkušenosti a přátele. Stejně tak to byl čas naplněný modlitbou. (Eva, Strakonice)

Co nic nestojí, za nic nestojí...

Tak právě toto pořekadlo dobrovolníci svou prací popírají – nebýt jich, tak se neudělá mnoho potřebné práce, kterou by stejně nebylo možné dát do platových tabulek. Dobrovolníci nejsou lidé, kteří jsou hmotně zajištěni a kteří by snad měli přebytek volného času. Naopak, jako hybný moment se více než materiální a hmotné zabezpečení ukazuje zájem o druhé a aktivní postoj k lidem a životu. Dobrovolnickou činnost často stíhají právě plně vytížení jedinci.

Nevěřím, že to může mezi ženou a mužem fungovat.

Moji rodiče se rozvedli - jejich spory probíhaly velmi dlouho, velice nepěkně. Do mne se to celé natolik zapsalo, že mám teď sama strach z každého vážnějšího vztahu. Nevěřím, že to může mezi mužem a ženou dobře fungovat. Jak se s tím mohu vypořádat?

Marie Rybářová, psycholožka

Spory rodičů, ventilované opakovaně před dětmi, jsou opravdu psychickou zátěží. Zejména proto, že dítě ztrácí elementární pocit jistoty, že jeho svět je bezpečné místo k dobrému a jistému životu. Není-li tato základní jistota utvořena, je to bohužel handicap pro řešení těžkých situací v dospělosti. Rozvod může, ale i nemusí, psychickou situaci dětí zlepšit. To, co jsme zažili v nás v určité míře přetrvává. Dopad prožitého, řečeného, viděného, ale i skrytého a těžko zachytitelného, děti reflektují individuálním způsobem podle míry podnětů i svých osobnostních kvalit. Hodně závisí na úrovni vedení rodičovských sporů, záleží i na schopnosti někoho z dospělých neshody kompenzovat.

Nechci kategoricky předpokládat, že ten, kdo byl svědkem velkých rodičovských sporů, natrvalo získá z partnerských vztahů strach a úzkost, trvalou nedůvěru. Setkala jsem se i s těmi, kteří naopak toužebně očekávají ve svých vztazích něco lepšího a krásnějšího, než co viděli doma a snaží se od rodičovských modelů odklonit a žít jinak. Ne každý to dokáže, ne každému se podaří zvrátit rodičovskou předlohu.

Za pokus, spojený se statečností a odvahou, to ale určitě stojí. V dospělosti už je potřeba převzít zodpovědnost do svých rukou. Při pochybování je třeba klást si otázky typu - Co chceš? Jak chceš, aby tvůj vyvolený vypadal? Jaké vyznává hodnoty? Jaké má představy o životě, o manželství, o výchově dětí? Jsou to hodnoty podobné mým, nebo jsou odlišné? Půjde s ním komunikovat? Na otázky je třeba poctivě odpovídat, touhy a představy potom po krůčcích naplňovat. Osobně bych všem přála ze začarovaného kruhu statečně vyjít. Také bych vám přála, abyste na to nutně nezůstávali sami, měli přátele, kteří jsou s vámi, i když nejtěžší práci na svých životech stejně musíte vykonat sami. Byla bych ráda, aby podporu pro partnerství a manželství spoluvytvářelo i naše církevní společenství. Sdružení mládeže, účelná pastorece panem farářem či sborovými sestrami, když by o to dotyční opravdu stáli, by mohly být nešťastným pochybovačům nápomocní. I když svůj život formujeme především sami, kvalitní pomocníky přece potřebujeme!

Možnost poznat les zevnitř

Rozhovor s Pavlem Kalusem, tajemníkem SR pro výchovu

ptal se Jan Skála

Nikdy jsem nejezdil na vodu a na kurzy jen málo. Považuji se hlavně za Brigádníka. Čtrnáct dní dřiny v lese, možnost poznat les zevnitř a stát se jeho součástí, rozhovory s hajnými, pobyt v odlehlých krajích Orlických hor a Králického Sněžníku a především společenství mládeže, to je mi tím pravým vrcholem léta. Vždy mě fascinovalo, jakou velkolepou tradici žijeme a udržujeme. Povídal jsem si o ní s Pavlem Kalusem.

Jak brigáda na Kunvaldě vznikla?

Začátek brigády na Kunvaldě nepamatuji, jenom jsem o něm slyšel. Můj otec Vladimír Kalus jezdil na brigády již od roku 1951. V roce 1961 byl synodní radou požádán, zdali by s mládeží nepostavil v Kunvaldě kolem domku Na sboru plot. S deseti mládežníky plot postavili. Hajný jim nabídl, že když půjdou do lesa týden ožínat stromky, mohou si v lese zadarmo vzít tyčky na plot. S prací byl spokojen, a tak je pozval na příští rok znovu. A aby nemuseli dojíždět do lesa z Kunvaldu, pan lesní Egert (známý chovem muflonů a divokých prasat) jim nabídl ubytování přímo v lese. Tak tato brigáda vznikla a bez přerušení trvá dodnes. Vstoupila do druhé generace, dnes jezdí již děti a vnuci původních brigádníků. První roky vedl brigádu otec, od těch dob se ve vedení střídají mládežníci. Byl farářem v Miroslavi, a tak k brigádě patřil přívlastek miroslavská. Ale už od začátku jezdili mládežníci prakticky z celé republiky (při některých břízích byli i ze Slovenska, Rakouska, Německa). Brigáda nemusela dělat náborovou kampaň. Stačilo, když ten, kdo byl spokojen, jel znovu a přizval někoho dalšího.

Jak se brigádě podařilo přežít normalizaci?

Bylo to tím, co jsem právě uvedl. Ostatní brigády vedli studenti teologie a tajná policie měla jejich seznam a vedoucím zakázala je

konat. Aby některý vedoucí zákaz nepřekročil, nařídili to i Správě lesů. Kunvaldské brigády na seznamu nebyly, a tak přečkaly. Kolem roku 1968 byly velké, největší se zúčastnilo na 50 lidí. Pak se počet brigádníků zmenšil na 20-30 osob. V roce 1980 mělo polesí po odchodu Egerta do penze obavu nás opět pozvat. A tak jsme vyrazili brigádníčit na chalupu MUDr. Jany Vondráčkové ve Stropnici. Policie zadržela jednoho brigádníka, potom přijela na chalupu, zabavila zpěvníček a udělala seznam brigádníků. Někteří brigádníci byli doma po prázdninách vyslýcháni StB. Ale na čtyři roky jsme se zas vrátili na Kunvald. Potom otec, který nesměl dělat faráře a byl šoférem u Plynoprojektu, domluvil při plynofikaci Vrbna pod Pradědem další možnost brigádníčit na polesí Vidly. Jezdili jsme tak několik let pod Praděd a dále jsme se přesunuli na různá jiná místa. V roce 1995 jsme se vrátili do Orlických hor na Starou hájovnu. Lesy vrátil stát panu Parishovi a díky jeho pochopení sem jezdíme opět, nyní jako akce YMCA.

Co pro tebe atmosféra brigády znamená?

Jezdili jsme do různých domů (jen v Kunvaldě – Bubnov, Vidlice, Ostrovy, Stará hájovna na Americe). I brigádníci se střídají. Ale cosi, nazval bych to duchem brigády, přetrvává. S brigádami je spjat důležitý kus mého života. Nejenom zážitky, rozhovory, společná práce, sport, koupání v Orlici, legrace, především zážitek společenství. Dělné společenství víry. Nejen umět diskutovat, ale zapojit se i do společné práce a starosti o sebe. Přiložit nejen slovo, ale i ruku k dílu. I pod vlivem brigád jsem se rozhodl studovat teologii. Vlastně kunvaldskými brigádami prošlo více bohoslovců (Jana a Pavel Kašparovi, Joel a Pavel Rumloví, Pavel Dvořáček, Ivan Ryšavý, Pavel Skála, Jiřka Kačenová, Hynek a Jan Tkadlečkoví...). Kunvaldské brigády mají dlouholetou tradici.

Brigáda na Ostrovech 1978 – Jan Skála, Eva Ryšová (Boudová), Aleš Dobrovolný

Jak vypadá takový tradiční den na brigádě?

Brigády byly vedeny ve skautském duchu. Mládež sama vařila, všichni byli rozděleni do pracovních part, každá parta měla svého parťáka a podparťáka. Předem se určila na každý den pomoc do kuchyně i vedení dne. Vstávalo se velmi brzy, o páté hodině. Mnoho věcí se postupně změnilo. Ale přesto duch brigády zůstává.

Nevstává se tak brzy, ale každý den mimo neděle se jde do práce. Obžíná se, ale často se dělají různé jiné práce: opravy cest, bu-

dvání svodnic, v mokřinách se kopou malé odvodňovací kanály, staví se oplocenky (včetně stloukání dílců plotu) i posedy, v senicích se ukládá seno, sází se krmná kapusta, zkrátka vše, co je třeba. Z práce se chodí po třetí hodině, oběd, rychle si odpočinout a vydat se umýt do řeky, předtím si zahrát fotbal nebo volejbal, frisbee. Večerní hry a pobožnost, ztišení a jde se spát. Podmínky jsou vskutku zálesácké. Spí se na matracích na zemi, myje se v potoce, v chalupě není elektřina, není ani mobilní signál. A přesto většina těch, kteří přijdou poprvé, se ráda vrací.

Jaký je výhled na pokračování tradic?

Zatím se stále brigáda obnovuje samospádem. Začátkem 90. let to vypadalo, že pro cesty do zahraničí a zvyšující se komfort prázdninových akcí nebude o brigády zájem. Zatím je. Snažím se jej podporovat, pomohu připravit vedoucího, jednat s Lesy i dovést potřebné vybavení. Chci, aby mladí lidé mohli prožít obdobné společenství jako kdysi my.

Odkazují také na internetové stránky: kunvaldaci.evngnet.cz a na fotografie z poslední brigády: brnenska-mladez.evngnet.cz.

Díky za vzpomínání. •

Co bylo

• Podle Hospodářských novin rozhodl německý Nejvyšší správní soud, že zákaz náboženských symbolů na školách, který přijala spolková země Bádensko-Württembersko, není v pořádku, protože omezuje zákaz jen na symboly muslimské víry. Podle správního soudu je třeba rozšířit závazná pravidla také na řádové sestry, které pracují na školách v tomto převážně katolickém státě. Proto by se měly i jeptišky vzdát tradičního zakrývání vlasů. Lubor Kysučan se k tématu vyjádřil na internetových stránkách www.changenet.sk v souvislosti s francouzským zákonem: Jistě nejde o projev nějaké ateistické státní ideologie či civilizací arogance západu vůči muslimům, ale spíše o výraz jeho naprosté kulturní a mentální rozpolcenosti: bludné představy, že společenského konsensu a souladu lze dosáhnout potlačáním a setřením rozdílů.

• Podle průzkumu veřejného mínění ve střední Evropě CEORG (uvedl deník Právo) se v důvěře církvi umístila Česká republika nejhůře. Věří jí jen třetina Čechů. Církev se tak dostala na 10. z dvanácti zkoumaných subjektů. Hůře dopadli politické strany a poslanci parlamentu. Zato armádě věří 62,3% Čechů, televizi 66,6%. Nejvíce věří Češi prezidentovi (75,6%).

• Mládež z Prahy- Braníka sjízďela pražské vltavské jezy na kanoích. Do uzávěrky nebylo jisté, s jakými výsledky celá akce skončila.

Ekokaňon

Povinnosti domácích miláčků

Vojtěch Veselý

Člověk lovec jedl vlky. Osiřelá mláďata si k obědu dal, až když je vykrmil, ale někdy roztomilá zvířátka – zejména dětem – přirostla k srdci a z vlka se stal člen rodiny. Podle jedné z plemenářských teorií začal tehdy vznikat pes, jak jej známe dnes, tedy coby bytost, která tvoří jednu ze stran vzájemného soužití mezi zvířetem a člověkem. Žije-li někde pes divoce mimo lidská sídla, vyvinul se ze „psa domácího“ a jde o zvrhlíka.

Morče přišlo za člověkem samo: dalo před životem v džungli přednost prostoru pod papuánskými chýšemi na kůlech. Morčata se živila zbytky ovoce a zeleniny, které jim shora padaly a nevyhnalo je ani to, že si domorodec sem tam hrábl skrz rošt pro masitou stravu. Je tomu tak dodnes a horní i spodní obyvatelé na přítomnost těch druhých spoléhají a jedni na druhé reagují: morčecí kvílení je přímo úměrné jejich zájmu o dění nad nimi.

Oba příklady obsahují dva důležité shodné rysy. Soužití živočišných druhů bylo založeno v pradávných dobách a ani jedno ze zvířat bez lidského protějšku již jaksí nelze: pes bez pána není 100% pes a morče se bez lidské asistence neobejde. Zároveň byly prvotní důvody vzájemného setkání ryze praktické povahy. Nejprve jídelní záležitosti, u psů ochrana před nebezpečím a u dalších zvířat užitočnost skrz nošení břemen, sekundární produkty typu žíní a peří a podobně. Co je však důležité: obecně na počátku nikdy nestála lidská (natožpak zvířecí) potřeba navázání vřelého vztahu se zástupcem evolučně nižšího živočišného druhu. Osobní vztah se vybudoval sice přirozeně, ovšem až druhotně vedle služby, která obě strany vázala k sobě.

Tyto dva prvky by se neměly vytratit z našeho poměru k nynějším domácím mazlíčkům. Užitečnost i vztahové záležitosti zvířete k člověku a naopak musí stát vedle sebe. Soužití jedněch s druhými zůstalo zachováno i v dnešní moderní společnosti, akorát se obrátilo pořadí důvodů, proč si svého mazlíčka pořídit: nejprve především pro vztah, k čemuž později přistoupí i hledání využití. Třeba i jen nošení novin. Kde převládne užitočnost zvířete ve prospěch člověka, nebo naopak soužití člověka a zvířete zakrní na pouhém potěšení, nemůže být vztah člověka a zvířete plnohodnotný.

Dnes neutrácej!

Pro listopad je důležitá neděle 28., které se dá říkat Buy Nothing Day, neboli Den, kdy se nic nekupuje. Peněženka se nechá doma, nevyplývá se ani trochu kreditu a ani se nepoužívají dopravní prostředky. Prostě se nekonzumuje. Srovnáním dne bez nákupů s ostatními si člověk může uvědomit, kde všude a jakými cestami přichází o peníze a kolik času pouhým utrácením zabije. A k čemu povede radikální zachování pravidel BND? Až se pořádně zpopularizuje, můžeme se těšit na happeningy na parkovištích před supermarkety, zábavu a hovory doopravdy zdarma. Jindy se na tomto místě objevují impulsy k symbolickému připomínání jubileí, nyní zde stojí konkrétní výzva k vyjádření jakéhosi odporu ke všemu, za čím vězí jen snaha o výdělek, nic víc. Nezapomeňte si nakoupit o den dříve...

• 5.- 7.11. SCUK mládeže královehradeckého seniorátu ve Dvoře Králové. Téma: „Ted'kon Atom a co potom..?!“

• 19.- 21.11. setkání mládeže v Humpolci. Hostem bude Vladimír Hauser, herec divadla na provázku a Štěpán Hájek, farář z Brna.

• 19.- 21.11.2004, Louny, Téma: Křesťan a hudba, Petr Chlápek. Večerní hry, batikování, zpěv nejen s kytarou, možná i divadlo.

Podrobnější informace: Jan Křivohlavý, eMail:

Dny mládeže

Co bude

• BĚH TERRYHO FOXE
6. 11. 2004 SČ Praha 6
-Dejvice Kanadská Residence
Hadovka 12.30
7. 11. 2004 OL Dřevohostice
u tenisu v Dřevohosticích
10.00

CO JE BĚH TERRYHO FOXE? Humanitární akce na podporu výzkumu rakoviny a na podporu prevence onemocnění civilizačními chorobami, zejména rakovinou. Netradiční veřejná sbírka spojená s aktivním pohybem (během, chůzí, jízdou na kole, kolečkových bruslích) pro všechny věkové kategorie. Akce se zrodila před více než 20 lety v Kanadě a probíhá každoročně ve více než 50 zemích světa. V České republice je organizován od roku 1993 na více než 200 místech od dubna do listopadu každého roku. V mezinárodním srovnání Česká republika zaujímá již dlouhodobě první místo na světě počtem míst, v nichž se v rámci kalendářního roku běh uskuteční, i počtem zaregistrovaných účastníků, kteří přispívají v rámci veřejné sbírky na výzkum rakoviny v ČR. Výtěžek sbírky je každoročně přidělen vybraným českým a moravským výzkumným pracovištím. www.terryfox.cz

• 2.-5.11. probíhá prezentace chráněných dílen středisek Diakonie ČČE z Merklína, Stodůlek, Čáslavi a Brna pod názvem „Pro váš úsměv“. Možnost nakoupit vánoční dárky budete mít v Brně na Výstavišti, pavilon A2, stánek 030.

Indie

Jak se žije a cestuje v západním Himaláji

Martin Turek

1. část

Do Dílí, hlavního města Indie, jsme přiletěli počátkem srpna, tedy v době, kdy monzunové deště začínají ztrácet na intenzitě. Přesto jsem se tu po půlhodinovém dešti brodil po kotníky zaplavenou ulicí. Ta tak jen zřetelněji nahradila funkci kanálu, táhnoucího se původně po straně ulice. Voda spolehlivě uklízela mj. všudypřítomný trus všudypřítomných a všude respektovaných krav. Zkrátka, nejvyšší čas opustit „civilizaci“ a vydat se na sever – do hor. Ty jsou srážkami či zalidněním výrazně chudší. Jejich bohatství tu však člověk rozpozná v každém ranním rozbřesku či při pohledu do tváře zdejšího rolníka.

S kamarádem jsme se vydali na trek přes hlavní hřeben Západního Himaláje.

Zpočátku nás „osvěžovaly“ pouze dravé ledovcové říčky, jež jsme brodili v sandálech, pak se přidal i déšť a sníh. Po překonání sedla ležícího ve výšce přes pět tisíc metrů jsme se octli v oblasti s modrou oblohou nad hlavou a suchou kamenitou zemí pod nohama (oblaka z jihu obsahující srážky se sem kvůli vysoké hradbě Himaláji nedostanou). Přesto tu v necelé čtyři tisíce metrů vysoko položené horské kamenité poušti žijí lidé. Krásní, usměvaví, vstřícní lidé. Domy tu stavějí z kamenů, slámy a jačího trusu, který kromě izolace používají i jako palivo – stromy tu nerostou. Ve velkém kontrastu s úplným přírodním souzněním jsou malé solární panely na doškových střeších skromných obydlí – místní lidé si tak mohou ještě hodinu po západu slunce posvítit malou žárovíčkou.

Okolo domů tu mají malá políčka, která zavlažují vodou z nedaleké ledovcové říčky a na nichž musí během krátkého léta vypěstovat něco málo ječmene a luštěnin jako zásoby na zimu. Vstřícní lidé vás tu zvou na sladký čaj s jačím mlékem a neustále se na vás usmívají (pokud právě nevytáhnete fotoaparát). S verbální komunikací je to komplikovanější, ale nikoli zas až tolik složité – chcete-li pozdravit, použijete výraz „džulej“, chcete-li se rozloučit, řeknete také džulej a miníte-li poděkovat, je tu opět ono kouzelné slůvko. Tato oblast se jmenuje Ladakh, často se jí také přezdívá Malý Tibet – to proto, že je kulturně součástí Tibetu (přestože leží na indickém území). Uvádí se, že právě tady v Ladakhu je tibetská kultura i náboženství výrazně zachovalejší než v samotném, hrubými čínskými represemi zmítaném, Tibetu. Právě sem totiž již několik desítek let imigrují uprchlíci z Tibetu (mezi nimiž je i jejich současný duchovní vůdce 14. dalajláma). Buddhismus – lámaismus je tu zřetelný nejen z vsudypřítomných symbolů – modlitebních praporků, bílých kamenných stúp (čhortenů) a modlitebních mlýnků – ale odráží se především v neskonale pokoře

před horami, kameny, vodou a obrovské úctě ke všemu živému. S otevřenou náručí nás přijali také buddhističtí mniši v klášteře Phughtal, „přilepeném“ na skále daleko od civilizace. Připravili nám večeri a nechali nás v klášteře přespat – škoda jen té omezené verbální komunikace. Ráno jsme se účastnili dvouhodinové meditace - snídane, při níž se jí campa, tedy šišky, které si každý mnich během meditace vytvoří z mouky, cukru a jačího tuku. Přitom všichni zpívají (mumlají) neustále dokola se opakující mantru „Óm mani padme hum“ – sbor 80 mnichů rozléhající se údolím – to byl hodně podmanivý zážitek ...

Čím více jsme se přibližovali k indo-pakistánské hranici, tím více se tu lidé měnili. Městečko Kargil, vzdálené jen několik kilometrů od současné hranice tvoří v drtivě většině šitští muslimové. Ta tam byla úžasná vstřícnost buddhistů z Malého Tibetu, tady se lidé před námi odvraceli. Byl to smutný kontrast. Abychom po měsíci opustili hory a dostali se zpět do nížinné Indie, museli jsme obrovský hřeben Himaláje autobusem po mnoho dní složitě objíždět.

pokračování na další straně

Po stopách Yettiho

Miriam Junová

Kapela Po Stopách Yettiho vznikla na podzim roku 2001. Nejprve se scházeli tři její členové (basák Michal, kytarista Filip V., bubeník Filip J.), později se k nim přidal i jejich budoucí zpěvák – kytarista – klávesák Štěpán (s oblibou o sobě říká, že je „klávesák hrající na kytaru“).

Na otázku, proč vlastně začali hrát mi bubeník odpověděl, že ho „nějak brnělo v levé noze“.

A jak přišli k jejich podivnému názvu? Oni vlastně neví. Zaslýchla jsem, že jim někdo navrhol: „Po stopách sjetýho“, ale s tím se (jak můžeme vlastně vidět) neztotožnili.

Původně se jen scházeli a jamovali, potom budoucí zpěvák přinesl několik textů, a tak začali s písničkami. Zkoušet začali ve středověké kamenné baště. Po dvou letech přešli do „bunkru v podzemí“ pod školou, ale odtud byli vyplaveni. Ani nepřízeň osudu je neodradila. Hrají dál: v současné době „v garážích“ na kraji Čáslavi.

Na kapele se mi líbí, že dokáže zahrát pomalu i rychle („Pohádka“ trvá jen 30 sekund!), vesele i smutně! (Jeden z jejich věrných fanoušků a kamarádů říkal dokonce, že začínají vesele a končí smutně.) Když někde hrají, nejedná se o nějakou show, ale o poměrně klidný koncert. Jejich hudební styl by se proto dal definovat jako melodický „introvertní rock“, možná odtud jejich název (Yetti je přece plaché zvířátko). Všechny členy kapely hrát opravdu baví, i když to možná na první pohled tak nevypadá.

Píší o životě, o světě, o tom, co je baví a zajímá. Hodně o svých písničkách diskutují.

Každý může přijít s nápadem, ostatní se k tomu přidají (nebo ne), pak zbývá napsat vhodný text.

Za poslední ročok absolvovali několik koncertů v Pardubicích (festivally v klubu Ponorka), hráli v Krasnici s Krásnými novými stroji, na plesu gymnázia v Pardubicích, na několika festivalech (Kutná Hora, Kalkatafest v Bohdanech), jejich další koncert bude ... no uvidíme! •

pokračování ze str. 15

Cesta se táhne při hranici s Pákistánem, lemuje nesčetné základny s všudypřítomným ostnatým drátem a dále údolím řeky Indus. Silnice byla vybudována armádou, aby bylo umožněno zásobování hranice. Jezdí tak po ní pouze armádní nákladáky a cisterny s naftou a protože je často velmi úzká, musel náš autobus zajíždět každou chvíli do příkopu, aby mohla vojenská kolona v protisměru projet – často jsme čekali třeba i hodinu. Člověk tak má spoustu času klást si onu otázku, která vám v Indii musí na mysl chtě nechtě vyvstat, proč právě v Indii umírá tolik lidí hladu či na řadu levně léčitelných nemocí a proč tak vysoká negramotnost, když vidíte, tady v Kašmíru, jak se miliardy dolarů utápí v nejdokonalejším vojenském vybavení užívaném v nekonečné válce o „malý kus skalnatých neúrodných zasněžených velehor“. Místním lidem v horách slova Indie či Pákistán příliš neříkají, znají nanejvýš názvy okolních tří vesnic ...

Cestovat autobusem Západním Himalájem stojí za to. Autobus tu jezdí obvykle jednou za dva dny a cestujícími jsou především pastevci jedoucí do nejbližší vesnice cosí koupit či vyměnit. Všichni zjevně zastávají strategii „špína hřeje“. Řidič, téměř neustále kouřící marihuanu s nepřetržitým úsměvem projíždí po prашné cestě čtyřicetikilometrovou rychlostí asi 10 cm od nezpevněné krajnice, za níž následuje přes tisíc metrů hluboká strž do údolí. Tam jsem čas od času nahlédl – žádný vrak autobusu jsem však dole neviděl – to mi dodávalo alespoň trochu odvahy. Vyráží se obvykle ve 4 hodiny ráno, během dne jedna půlhodinová přestávka, přijíždí se večer – řidič jede samozřejmě jen jeden!

Každou chvíli bouchne u autobusu kolo, řidič zastaví a za asistence cestujících v křídle na kolo přilepí přinejmenším 90. záplatu. O nějakém vzorku na kolech nemůže být řeč. Z jediného chraštího reproduktoru mi do ucha vyvívala hudba. Řidič neustále obracel jednu kazetu se současnými indickými hity – po několika dnech jsem uměl všechny texty indických hitů v hindštině nazpaměť.

pokračování přístě

O víkendu 1.–3.10. bylo v Kutné Hoře po dlouhé době opět více evangelíků než Japonců. Omladina nejen ta evangelická přijela, aby se oddávala touhám, nebo aspoň povídání o nich. Při porovnání páteční čilosti a svěžesti mnohých účastníků se stavem těla i ducha těch samých lidiček v neděli k polednímu mohu konstatovat, že sjezd byl jako obvykle plný zajímavého programu přes den a náročného dne v noci. Sjezd v Kutné Hoře byl sjezdem se vším, co k němu patří.

Téma letošního Sjezdu znělo „Ouha touha“ a tomuto sousloví byl jako obvykle podřízen takřka celý program setkání. Nedočkává mládež toužící po nasání sjezdové atmosféry co nejdříve mohla svou žízeň ukojit už v pátek od sedmnácti hodin na zpívání ze Svítá s kytarou, ve výrobně dílně nebo na příjemném fotbalovém hřišti. Kulturní povznesení zajistilo divadlo Minor s představením Píseň písní – poetický kabaret Lásky a Smrti a v sobotu skupina Jablkoň. Obě bylo bezchybné aneb profesionální. A jako všechna krásna i tato se někomu trefila do vkusu jinému

Ouha touha

Sjezd nejen evangelické mládeže Kutná Hora 1. - 3.10.

Tomáš Groll
Ema Medková
Jan Skála
Marie Čašková

Anketa

1. Po čem toužíte?
2. Jaké touhy se bojíte?
3. Co se vám na sjezdu líbilo, co jste se dozvěděli?

1. Nejčastěji toužím, abych byl inteligentní, mladý chlapec, ale to asi nejde jenom toužit a třeba se s tím narodit nebo neví. Takže to asi není splnitelná touha.
2. Bojím se toho, co je v rozporu s mým svědomím, ale ta touha tady je a nedá se s ní nic dělat.

Jakub Skála, student, 18 let

1. To jste mě zaskočili. No, po klidu, samotě, lesu, to mě poslední dobou pronásleduje. Tak tady to asi nenajdu.
2. Je to paradoxní, ale je to ta samota.

Jíra Weinfurter,
studentský farář, 42 let

1. Po řádu, klidu a dostatku času.

2. Touhy po moci.

Tomáš Matějovský, farář, 40 let

1. Nejvíc toužím po míru mezi lidmi.

Marie Stolařová

1. Takhle po ránu po horkým kafi.

Debora Hurtová, studentka, 22 let

1. Nejvíc toužím po tom, co je mi zakázaný.
2. Týchle touhy se právě bojím, že tomu nedokážu odolat.

Gabriela Tschiedelová,
studentka, 19 let

1. Nejčastěji toužím po počítačových hrách.

2. Asi touhy po zbrani.

Pavel Bláha, student, 19 let

1. Po klidu.
2. Spíš se bojím absence touhy.

Ruth Junová, 40 let

1. Nebýt zbytečný.

David Vávra, architekt, herec

1. Po celoživotním miláčkoví.
2. Touhy chlastat a hulit.

Andrea Kepková, stud., 17 let

1. Po klidu.

2. Touhy po tom, aby bylo všechno vyřešené.

Drahomíra Férová

Toužíme slyšet...

Divadlo Minor: Píseň Písní

zase méně. Ze sobotního programu bych vypíchl novinku, kterou byl Hyde park k tématu Sjezdu, který následoval po úvodní bezalternativní přednášce Pavla Pokorného. Sedíc na pódiu každý měl šanci vyjádřit se k tématu a zapojit se do diskuse. Další novinkou Sjezdu byla projekce dění v publiku a na jevišti nebo textů zpívaných písní na plátno, která provázela program v hlavním sále Tylova divadla a v neděli i bohoslužby v jedné z lodí Barbory (chrám). Člověk si připadal jako na hokeji. Pár detailů tváří, trocha efektů a diváci byly ve varu jako v Sazka Aréně, jen s tím rozdílem, že ve Vysočanech se řve gól a v Kutné Hoře se šeptalo Amen. Příště třeba bude i to srdíčko s "Kiss Me." Samozřejmě ani letos na sjezdu nechyběly tradiční body programu, jako třeba dílny biblické i lidské, promítání filmu (Okno naproti), výstava, apod. Více se jistě objeví časem ve sborníku. Skutečným vrcholem sjezdu se staly nedělní bohoslužby v chrámu svatě Barbory. Kázání Joela Rumla, Večeře Páně, pěvecký sbor a úžasný hudební doprovod varhan a žesťů, to vše nabídlo neopakovatelný zážitek všem lidem v zaplněné Barboře.

Byl to povedený sjezd. Oddělení výchovy, COMu a všem, co se na něm podíleli, patří velký dík. Na závěr Sjezdu se jako obvykle dělala anketa. Zaujala mne třetí otázka. V případě, že jsi na Sjezdu byl/a, proč jsi tu letos opět? Proč evangelická omladina jezdí na sjezd a proč se vůbec sjezdy připravují? Co je to vlastně ten Sjezd? Sjezd (nejen) evangelické mládeže je velká akce. Sedm set, někdy až tisíc lidíček se sjede na jedno místo. Člověk zažívá úžasný pocit sounáležitosti. Chodí po městě či kulturáku (divadle) a potkává známé tváře, přátele, se kterými se zdraví, zastaví a pokecá nebo úplně cizí hloučky dorostenců, o kterých ví, že jsou to taky věřící jako

on a že jsou taky na Sjezdu. Jsou sice cizí, ale něco mají s ním společného. Může jim důvěřovat. Všichni jsme odložili batohy a nestarali se o ně a přitom je hlídali většinou pro nás neznámí lidé. Mládežníček na Sjezdu je prostě mezi svými. Není sám. Vidí ostatní, kteří prožívají v něčem podobný život, řeší podobné problémy. Sjezd funguje jako energydrink víry. Kdo to takto zažívá, jezdí pokaždé. Lákadlem jsou teda lidé, známí i neznámí, přátelé, které mohou potkat, na které se těším, za kterými přijíždím.

Ale oddělení výchovy a COM si dává práci s vymyšlením tématu a zajištěním programu (o ubytování a jídle nemluvě). I toto je lákadlem pro účast na sjezdu, nicméně, COM promine, většinou téma je po městě konání až to druhé, co účastníky zajímá a mnohý ani cestou ve vlaku neví, na jaký program by chtěl jít. Přesto dílny a přednášky jsou hojně navštěvovány. To svědčí o tom, že Homo Christianus, evangelík, jede na sjezd sice za lidmi, ale zároveň chce něco netradičního prožít (zvláště s přáteli), a to mu právě umožňuje ten program. Téma a program jsou důležité.

Jsou také „účastníci“ Sjezdu, kteří se programu nezúčastní, do kulturáku (divadla) prakticky nezavítají a celý víkend jsou jen se svými přáteli většinou po hospodách. Pro ně jako by téma a program byli zbytečné. Oni přijeli jen kvůli známým a Sjezd pro ně plní funkci čistě svolávací. To také není špatné, ale...

Měli bychom mít na paměti, že akce, která se koná první víkend v říjnu, je Sjezd (nejen) evangelické mládeže. To, že je to „sjezd“, neznamená, že se jedeme sjet do němoty, ale že jedeme se sjet na jedno místo, dohromady. Jedeme se koncentrovat a někdo i koncentrovat na něco – třeba program. Slovíčko „nejen“ znamená, že je to akce otevřená pro mládež všech vyznání a i pro nejen mládež. Slovíčko „evangelické“ pak je slovíčkem zavazujícím. Účastním-li se Sjezdu evangelické mládeže, pak tím reprezentuji nejen církev, ale i víru obecně. V dnešní době a v tomto státě je víra ze společnosti vytlačena a pro ateistickou většinu se Sjezd stává výkladní skříní víry. Lidé ve městě vědí, že se tam koná Sjezd evangelické mládeže. Kolem sebe vidí mladé lidi, kteří prostě nejsou místní. Tak to asi budou ti evangelíci. A jak se ti evangelíci chovají, tak podle toho si udělají názor ne na ČCE, protože ti ani většinou neznají, ale na víru obecně, na křesťany. Když se na Sjezdu sjedeme do němoty a děláme bordel, pak to prostě vrhá špatné světlo na všechny věřící a církve. A konečně slovíčko „mládež“, které znamená, že jsme mladí věkem, duchem, tělem, myšlením,... nebo-li, že ještě můžeme se vyřádit, trochu blbnout a užívat si hříchy a chyby mládí. Však přitom všem nesmíme zapomínat na onen závazek, který na sebe bere každý účastník už tím, že přijel. Evangelíku bav se, vesel se, zpívej, tanči, sportuj a třeba i kuř a pij (smíš-li), ale nezapomínej na to, že nejsi anonymní, nejsi sám, nejsi jen sám za sebe.

Divadelní dílna končí...

1. Po jídle, po svém partnerovi, po sportu.
2. Po jiných partnerech.

Daniela Bodnárová,
studentka, 20 let

1. To se mění. Jsou to různé věci, od chlapa až po to, abych byla v pohodě, měla prachy, aby bylo všechno dobrý.

2. Té, co by mě ovládla.

3. Poetická čajovna, tam jsme slyšeli, že každej po něčem touží.

Lenka Španihelová,
studentka, 20 let

1. Má touha osciluje mezi Lenkou a pálenkou.
2. Manipulace.
3. Spaní. Dozvěděl jsem se, že každý se pro něco souží.

Ondřej Zikmund, student, 22 let

1. Většinou si svoje touhy ani pořádně neuvědomuji. Často mám touhy, o kterých nechci mluvit na veřejnosti. Z těch, o kterých mohu mluvit a které si uvědomuji, asi nejčastěji po porozumění.

2. Touhy na něco se vykašlat, utéct od věci.

3. Hodně se mi líbil film, myslím, že to bylo dobře vybraný k tomu tématu, pěkný nápadem, zpracováním, umělecky. A koncert skupiny Jablkoň, ten měl rozhodně štávu.

Pavel Pokorný, farář, 44 let

Ladislav Moravetz - hudební dílna

Sjezd Hudební dílna

Marie Čašková

Pan Moravetz zatleskal: „Tak, děkuji velice, byli jste úžasní, sejdeme se zítra v Barboře!“ Právě skončila zpívací hudební dílna. Vycházíme z kaple poněkud ochraptělí, ale s úsměvem a jiskřícíma očima. Když nám pan církevní kantor rozdál noty a skoro bez nácviku jsme hned zpívali čtyřhlas, trošku jsme se báli, že to nezvládneme. Ale, světe, div se, ono to fungovalo! Možná za to mohlo úvodní hlasové cvičení na slova OUHA TOUHA, které nás opravdu skvěle naladilo. Navíc pan Moravetz hýřil optimismem a jeho nadšení bylo úplně nakažlivé, takže se brzy rozplynuly

Sjezd Sjezdový zápisník Jana Skály

Martin Balcar: On to původně měl uvádět Marek Eben... ale museli ho nahradit, tak se obrátili na mě.

Filip Keller (v modlitbě): Sjeli jsme se zase po roce, ty za to můžeš. Nevycítám, děkuji. Je to síla...

Bůh (Divadlo Minor-Píseň písní): Ponocný – v noci troubí, přes den pije. A naopak. V podstatě je to filosof. Á pan farář, můj oblíbenec – atheista.

Anička (svému milému): To jsi tak pěkně řekl, „budu to řešit“.

Starosta: Je mi to jedno. Je to jenom dcera.

Myslivec (když všechny postřílel): Promiňte...

Ponocný (farář): Něco musí bejt.

Pavel R. (štamgast U Kalicha): Musí se v životě různě kličkovat. Hodně odpouštět, hodně promíjet.

Daniela Rothkegel: Pane, daj, aby naše túžby neboli v rozpore s tvojou vůlou.

Pavel Pokorný: Touha je silné slovo. Jen básníci přiznávají, že touží. Jen ti, kdo se modlí. ... Touží Bůh po lidské blízkosti, tak jako člověk touží po blízkosti Boží?

Martin Balcar: Prosim Jonáše Hájka a Emu Medkovou, aby

se potkali teď hned u příjmu. Mají se potkat, nejsou toho schopni od včerejška.

Pavel Ruml: Je tady krásné pódium, které přímo vyzývá k rapování. ... Jednou jedinkrát jsem viděl mámu použít sekýrku – když nám rozštípala samopal – smutný konec našich militaristických snů. ... Asi pětadvacetkrát jsme utíkali do krytu před iráckými raketami vypálenými na Kuvajt. ... Musej umět zabíjet a umět přežít. Mrtvej voják je k ničemu. Je to strašně těžký na psychiku. ... Nezapomínejte však, že v případě válečného ohrožení pro vás platí povinnost bránit...

David Vávra (na otázku „jak snášíte kritiku?“): V mládí to byl pro nás největší balzám. Když se po vás někdo sveze, ááách. Když někoho rozčlíte, to je asi dobře, ne? ... Některý ty kritiky, ty hodně drsný, jsme pak četli na začátek představení.

Jan Keřkovský (požádán, aby držel Vávrovi knihu, z níž onen četl grafickou báseň Ještěd): Budu populární, to mě baví.

David Vávra: Nejhorší ze všech zakázek je zakázka od staršovstva, když je celé přítomno.

Nápis na chrámu ČCE: Památce mučedníků kutnohorských

Účastnice koupání: Hodinu a půl jsme se tam navzájem topili.
Michal Němec (Jablkoň): Celý večer budeme hrát milostné písně. ... Já jsem vrah a vyvrhel / a těžkej psychopat / neboť jsem coby malý dítě / hlavou na zem pad / ale svý oběti mám rád / a proto se teď ptám / co se ti nezdá / Jsem přeci ... Jsem přeci Akční hvězda ... Zahrajem vám teď místo přestávky skladbu, která se jmenuje Pauza.

Filip Keller: V různých zemích je ta hranice různá, u nás 18 let.
Na noční procházce: Půjdem zpátky zase tou krásnou uličkou?

Joel Ruml: Tahle velikost chrámové sešlosti podmaňuje... ale nejde tolik o naše počty, cíl je vědomí, co jsme, díky Kristu. ... Povolání Kristovo je povolání k životu ve cti. ... Tím, že Kristu věříte, nesete tuto medaili.

Jablkoň

Dílina: Touha po sexu

všechny pochybnosti. I malinká skupinka tenorů, krčící se v zadní lavici, se díky skvělému vedení a perfektní atmosféře brzy přestala ostýchat. A jeptišky, přilákané naším „andělským hlaholem“, nestačily žasnout. A že jsme toho za tu chvíli stihli nacvičit! Po dvou hodinách opouštíme působivé prostory kaple sv. Voršily i pana kantora a máme dobrý pocit, že jsme se něco nového naučili a jsme zas o zážitek bohatší. Tento pocit se ale ještě zmnohonásobil v neděli během bohoslužeb, kdy se k nám zpěvákům připojil žestový bigband. Takový nářez snad ještě Barbora nezažila. A já, příznám se, taky ne. Takže, pane Moravetzi, díky, byla to síla!

Vysluhování v Barboře

film Horem pádem

Marie Medková

Po Pelíškách (zobrazují 60. léta) a Pupendu (80. léta) se režisér Jan Hřebejk dostává k současnosti. Nečekejte ale volné pokračování výše uvedených. Horem pádem. To je název, a zároveň charakteristika nového snímku. Kamera přeskakuje z jednoho osudu do druhého, příběhy se proplétají, tečují a rozcházejí. Obrazy se rychle střídají a nenechají diváka v klidu. Spíš než jako příběh se film jeví jako bláznivá mozaika lidských typů, tužeb a životních peripetií lidí žijících v české postkomunistické společnosti. Bazar s kradeným zbožím organizuje převaděčství, nemoc univerzitního profesora svede dohromady jeho prapodivnou rodinu, skalní fanoušek Sparty si zamiluje černé dítě... Film se prolíná s realitou v osobnostech jako Václav Havel (bývalý prezident), Vít Pohanka (novinář) nebo třeba Forman (bratr Miloše F.), skutečně žijící v Austrálii. Je to komedie, tragédie, parodie nebo nekompromisně realistický popis? Nevím, film se nedá zařadit do škatulky. Zasmějte se, i když by se vlastně mělo plakat. Zíráte a říkáte si: to snad není pravda. Film vás vyvede z míry a celou hodinu a půl udrží v napětí a při otázce, co to má znamenat a jak to vlastně dopadne. Slovy starší generace: „Tolik sprostých slov tam bylo! Ale jinak se mu to povedlo.“

ručně-stručně Vánoce, vánoce přicházejí...

Zdeněk Šorm

Jo, jo, je to tak. Budou tu co nevidět. A i když my evangelici – mladí zvláště – býváme vůči jejich folklóru dost kritičtí, on zas není tak úplně bezduchý, jak by se na první pohled mohlo zdát. Jen se pokuste dopídit, kde se v něm vzal stromeček a proč se na něj věší zrovna skleněné koule. Napovím: dostanete se až do ráje a taky na Golgotu. A napovím ještě něco – jak ty kouličky udělat trochu jinak, třeba z drátku a korálků. To si v papírnickví (nebo ve včelařských potřebách) koupíte včelařský drát. Korálky možná budete mít doma. Chce to jen trochu prohrabat poklady z dětství nebo maminciny zásoby a odložené šperky. Ustříhnete si dva (mohou být i tři až čtyři) kousky drátu asi 30 cm dlouhé. Překřížíte je a střed zpevníte vzájemným obtočením tak, aby vám vznikl kříž (popř. hvězdice). Na všechny volné konce pak navléknete asi 10 cm korálků. Nejlepší je sekaná skleněná trubička. Potom volné konce spojíte k sobě tak, aby navlečené korálky tvořily kostru kouličky. Konce drátku stočíte a uděláte očko.

Kostru můžete ještě zpevnit vodorovně drátkem s korálky. Potom si vezměte asi 1,5 m dlouhý drátek. Na něj navléknete větší skleněné korálky různých tvarů asi 5 – 7 cm od sebe a drátek u každého korálku stočíte, aby vznikla 1–2 cm dlouhá „stopka“. Takto připraveným drátkem pak oplétejte kostru různými směry. Stopky s korálky musí vždy jako tykadélka trčet ven. Křehká, „naježená“ a třpytící se koule je na světě. A pokud spadne, neroztříští se. Stačí jen poopravit tvar. Samosebou lze vyrobit nejen kouličky, ale o tom třeba zase příště.

nápádník Bible v obrazech

Zdeněk Šorm

Některé biblické příběhy jsou notoricky známé. Například ty, které se vážou k největším svátkům – k Vánocům a Velikonocům. Úvah a kázání jste na ně už slyšeli tolik, že nevíte, co nového by se k nim ještě dalo říct. Přehrávali a dopisovali jste je už také. Zkuste tedy něco jiného:

Právě Vánoce a Velikonoce jsou častým námětem výtvarných děl. Mají v nich nespočet podob. Okopírujte tedy dvakrát až čtyřikrát (podle počtu účastníků) asi deset různých ztvárnění téže scény (například betlémské stáje nebo ukřižování). Můžete použít reprodukce klasického umění, moderní obrazy, ale třeba i obrázky z dětských ilustrovaných biblí nebo zpěvníčků.

Účastníky rozdělte do dvou nebo čtyř skupin a každé skupině dejte jednu složku kopií. Jejich úkolem bude, aby se členové skupiny mezi sebou shodli a vybrali jeden obrázek, který podle nich nejvíce odpovídá biblickému podání, a jeden, který mu podle nich odpovídá nejméně. Když budou všechny skupiny hotovy, mají se vždy dvě dohodnout na společné verzi výběru – tj. snažit se obhájit a zdůvodnit vlastní výběr, vyslechnout argumenty druhé skupiny a dospět k jednomu řešení. Tak postupujete vždy znovu, až se nakonec shodnou všichni na jediné variantě.

Poté si vezměte bibli a porovnejte s ní výsledek. Při argumentaci jistě narazíte i na skutečnost, že ani biblické podání nemá jedinou podobu, alespoň ne tu vnější. Možná si při tom také všimnete podstatných a nových detailů, které vám zatím unikaly a možná zjistíte, že popisné vyjádření nemusí být vždycky ani nejpřesnější ani nejvýstižnější.

Slovníček Katecheze

Marie Medková

- a) zdobný pracovní oděv pražského kata (výsada udělená v roce 1313 J.Lucemburským)
- b) výchova ve víře a k víře
- c) jeden ze čtyř žaludků krásy
- d) fáze při startování zážehového motoru u Peugeot 405 GRI

Tentokrát je správně b). Tento výraz je vyvozen z řeckého katéchésis, které znamená „ústní poučení“, „poučení živým hlasem“. Katecheze je tedy výchova ve víře a k víře skrze hlásání a výklad Božího Slova na základě evangelijní zvěsti, které se děje v církvi. V první církvi toto slovo označovalo výuku při přípravě na křest. Nemyslete si ale, že antická nemluvnátka broukala vyznání víry, tehdy se lidé do církve narodili, ale většinou se setkali s evangeliem už jako dospělí. Dnes se termín používá pro veškeré vzdělávání a výchovu - od nedělní školy (proto katechetická příručka) po křestní katechumenát.

